Rasspecifik avelsstrategi för

-*WELSH CORGI PEMBROKE*-

2025-2029

Svenska Welsh Corgi klubben

Fastställd av SKK 2025-09-17

Ingår i Svenska Kennelklubbens organisation

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Innehåll

Inledning....4
Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare....5
Övergripande avelsmål:....5
Historik....6
Pembrokes ursprung....6
Population....8
Nuläge....8
Registreringar welsh corgi pembroke 2014-2024....8
Kullstorlek....8
Använda djur i aveln....9
Avelsdjursanvändning....9
Avelsdjurens härkomst....9
Inavelsökning....9
Debut i aveln....10
Långsiktiga mål....10
Kortsiktiga mål....10
Handlingsplaner....10
Vallning och funktionsegenskaper....11
Nuläge....11
Långsiktiga mål....11
Kortsiktiga mål....11
Handlingsplaner....11
Vardagsmentalitet....12
Nuläge....12
Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH)....12
Långsiktiga mål....13
Kortsiktiga mål....13
Handlingsplaner....13
Hälsa....14
Nuläge....14
Ögon....14
Kejsarsnitt....14
Ledstatus och höftledsdysplasi (HD)....15
Short Ulna....15
Stubbsvans....16
Övriga sjukdomar....17
von Willebrandt´s sjukdom....18
Degenerativ Myelopati....18
Långsiktiga mål....19

Kortsiktiga mål..... 19
Handlingsplaner..... 20
Exteriör..... 21
Nuläge..... 21
Fluff..... 21
Stubbsvans..... 21
Långsiktigt mål..... 22
Kortsiktigt mål..... 22
Handlingsplaner 22
Plan för fortsatt arbete för Svenska Welsh Corgi klubben..... 23
Källförteckning..... 23
Bilaga 1 - Kullstorlek..... 24
Bilaga 2 med lista över avkommor och barnbarnskurva..... 25
Bilaga 3 - Avelsdjurens härkomst..... 27
Bilaga 4 - Vallning..... 28
Bilaga 5 - de vanligaste ögondiagnoserna..... 31
Bilaga 6 -Stubbsvans..... 35
Bilaga 7 - Utställnings Statistik..... 37

Inledning

Avel och uppfödning av rashundar är fundamentet i Svenska Kennelklubbens (SKK: verksamhet.

I SKK:s avelspolicy står att läsa:
”Hundavel, och därmed hundrasers utvecklin grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för hundraser oc deras möjlighet att anpassas till framtidens krav. Avel och utveckling av rashundar ska därför vara målinriktade, långsiktig och hållbara. Med hållbarhet menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.” För varje hundras som det bedrivs avel på i Sverige, ska det sedan 2001 finnas en rasspecifik avelsstrategi, RAS, som är framtagen av ras- och specialklubb och fastställd av SKK:s avelskommitté.

För Welsh corgi Pembroke ligger samordningsansvaret hos specialklubben. Svenska Welsh corgi, klubbens första RAS för pembroke, godkändes av SKK 2005. RAS ska revideras vart femte år.

SYFTE

RAS är en handlingsplan för hur avel bör ske långsiktigt och är en hjälp för uppfödaren att sätta upp och prioritera sina avelsmål. Tillsammans med klubbens avelsrekommendationer, kan RAS även ses so en konsumentupplysning för den som har planer på att köpa en welsh corgi pembroke.

ANSVAR

Det är special klubbens styrelse som är ytterst ansvarig för det slutgiltiga RAS dokumentet, som fastställs av SKK:s avelskommitté. Men det är givetvis alla uppfödare och ägare till avelshundar som ser till att avelsarbetet blir hållbart på sikt och att målsättningarna i RAS blir nåbara och realistiska. Uppfödare och hanhundsägare har ett ansvar att sätta sig in i de handlingsplaner som gäller för rasen och därmed vara väl förtrogna med RAS.

DOKUMENTETS UPPLÄGG OCH INNEHÅLL

RAS utgår ifrån en nulägesbeskrivning av rasen gällande population/avelsstruktur, hälsa, mentalitet, funktion och exteriör. Den beskriver både starka sidor och problem som finns inom rasen. Den statistik som presenteras i detta dokument är inhämtad från SKK:s Hunddata/Avelsdata och klubben hälsoenkäter, utifrån det så har det fastställts kortsiktiga och långsiktiga mål. Nulägesanalys, mål och handlingsplaner finns presenterat inom varje område.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV RAS

RAS för Welsh corgi pembroke har reviderats fem gånger sedan 2005. Den första revideringen gjordes under 2010.

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

Allt avelsarbete har svensk djurskyddslagstiftning, SKK:s grundregler, registreringsregler och SKKs avels uttalanden som grund. Utöver dessa har klubben egna avels- och hälsorekommendationer.

Det är Welsh corgi klubbens förhoppning att uppfödare av welsh corgi pembroke ska följa nedanstående rekommendationer;

- Ett avelsdjur bör inte ha fler än max 60 avkomma
- Tik bör ej paras före två års ålder.
- Prioritera avelsdjur som kommer ur kullar med naturlig valpnings förmåga.
- Avelsdjur skall vara ögonlysta innan parning.
- Ett av föräldradjuren i en kombination bör ha stubbsvans så att det för rasen unika stubbsvans anlaget bevaras och förs vidare.
- Båda avelsdjuren ska ha känd HD status.
- Inavelsgraden rekommenderas att vara så låg som möjligt för att uppnå en genetisk varation men inte mer än 6,25 %.

Övergripande avelsmål:

- Bibehålla sundhet och genetisk variation
- Jobba för att behålla rasens karaktär och mentalitet
- Andelen anlagsbärare med ärftliga sjukdomar skall vara låg
- Rasens karakteristiska exteriör ska bibehållas

Historik

Pembrokes ursprung

Welsh corgi pembroke liksom dess ”kusin” welsh corgi cardigan är två skilda raser som eventuellt delar ett gemensamt ursprung långt tillbaka. Sedermera har de utvecklat si individuella särprägel i Wales, där de var oumbärliga medhjälpare på gårdarna. De drev boskapen, vaktade gården, gick med på jakt och var sällskapshund för barnen. De tv rasernas ursprung är inte slutgiltigt fastlagt och man arbetar med flera olika teorier. Der vackraste av teorierna kommer från en gammal legend som berättar att corgin var e gåva från de walesiska älvorna som använde hundarna som dragdjur. Mera sannolika teorier går ut på att welsh corgi cardigan är den äldsta av raserna och följde med keltern till Wales för över 3000 år sedan. Pembroker följde med flamländska vävare omkring år 1100. Denna teori placerar pembroken i spetshundfamiljen. Andra teorier involverar sin tur den svenska västgötaspetsen som har en stor likhet med bägge corgiraserna. Följd den kanske med vikingarna till England omkring år 800? Några menar till och med a man kan härleda corgin tillbaka till de tidiga walesiska stenåldersbönderna som levde för över 4000 år sedan.

De två raserna levde i århundraden relativt isolerade från varandra i det bergiga Cardiganshire respektive det mera platta Pembrokeshire. Då transportmöjligheterna blev bättre i början av 1900-talet började raserna sammanblandas. Denna sammanblandning fortsatte till 1934, då de fick varsin standard.

Welsh corgi pembroke kom till Sverige redan 1936. Här nedan följer ett axplock ur historiken.

Från kennel Munkebo kom 1953 tiken *Munkebo Fast Vixen* till Per-Erik Wallin (*Ryttarens*) och blev stamtik i denna mycket välkända kennel. Samma år kom från England första egna importen till Kennel Ryttaren, hanhunden *Ch Crawleycrow Prank*. Det finns alltför många hundar att nämna från denna kennel, som spänner från 1950-talet till dags dato, för att det ska vara möjligt att räkna upp dem här. En av de mest välkända är dock ”Lillis” *Ch Ryttarens Narcissos*, som gjort stort avtryck i den svenska pembrokeaveln. Många av Ryttarens hundar finns med i övriga kennlars uppfödning.

Några att nämna förutom Per-Erik Wallin Ryttarens Kennel, är Ella Nordin (*Ekenords*) med tiken Ch Ekenords Black and White, den första trefärgade pembroke som visats på svensk utställning, Carin Jansson (*Norrsäters*), Ann-Marie och Hans Ekman (*Gaytime*) och 1959 Lisbeth Åsberg (*Solbergs*). Än idag kan vi följa linjerna från dessa första hundar fram till dem som föds idag. Övriga kennelnamn vi kan stöta på från åren 1958-62 är, *av Aros, Bingos, Mountebanks* m fl.

Elisabeth Henricson, Göteborg, importerade 1964 tiken Dreymin Trinket och är numera Liz Cartledge (Ryslip) boende i England.

1965 startade Ella & Ingvar Engqvist (Fagrareds), Jönköping, med hanen Cassimar Bonzo, och sedan tiken Ryttarens Impala. Ella importerade 1981 tillsammans med Hans

Dagerteg trefärgade tiken Olantigh Dolly Bird.

1966 startade Ingrid Josephsson (Karisma´s) uppfödning med Ryttarens Zerlina (som ble Nordens första corgi lydnadschampion).

Kerstin Hallin (Cassimar) var verksam under 70-talet och framöver. Cassimars stora stjärna Ch Cassimar Clydes Bonny, var genom sin fader Ch Kinsman of Camcounty sondotter till en av "de stora" i England, Ch Barngremlin of Braxentra.

1970 kom första pembroken till Björg Granlund (Wee-Folk's) hanen Cassimar Celebration och 1971 Cassimar Firecrest. Senare på 80-talet importerades från Norge trefärgade tiken Siggen's Night of Excitement, vilken sedermera blev stamtik för Kennel Igroc.

1977 kom första importen till Hans Dagerteg (Dayfield's) trefärgade hanen Olantigh Wayfarer

1984 importerade Eva Granlund-Sjöström, Kungsäter (Igro'c), från Norge tiken Siggen's Pearl och kennelnamn registrerades 1986. Den hund från Kennel Igro'c som hittills gett flest avtryck i olika stamtavlor är den vinstrike Norduch Intuch Igroc Felicitation.

1986 startade Berit Johansson (Himlabackens) sin uppfödning med Kottens Lady Amber. Samma år startade Christina Sylvén (Welcop's) uppfödning, även detta år startade Maud Johansson (New Year's)

1998 startade Stefan Sjöblom & Tommy Lake (Noble Baguette) Alingsås, uppfödning med tiken X-Mas Empress. Från England importerade de 2003 den trefärgade tiken Jonloran Kiss Me Kate.

Under 2000-talet har vi kunnat hälsa ytterligare kennlar välkomna till Pembrokevärlden. De har numera en stor spridning i landet. Tillsammans med de äldre kennlarna förvaltar de nu arvet från förr och fortsätter utvecklingen av rasen welsh corgi pembroke.

Ch Crawleycrow Prank, född i England 1952. Uppfödare: Mrs C Firback

Cassimar Celebration 1970 och Cassimar Firecrest 1971, uppfödare: Kerstin Hallin

Population

Nuläge

Welsh corgi pembroke är en relativt frisk ras som för det mesta lever till både 12 och 14 år. 2018 ökade antalet registreringar i Sverige och har sedan dess fortsatt att öka.

Registreringar welsh corgi pembroke 2014-2024

Antalet registrerade hundar har ökat från 49 st 2014 till 306 st 2024. En ökning som inte i alla avseende är positiv, då det alltid finns risker med för snabb popularitet inom en ras och att inte avels urvalet blir lika noggrant som det borde.

Under samma tid så har det importerats totalt 173 hundar, men alla har inte gått in i aveln. Importerade hundar bidrar till en genetisk mångfald, men samtidigt så finns det risker med att man inte vet så mycket om individernas bakgrund, som till exempel eventuella ärftliga sjukdomar.

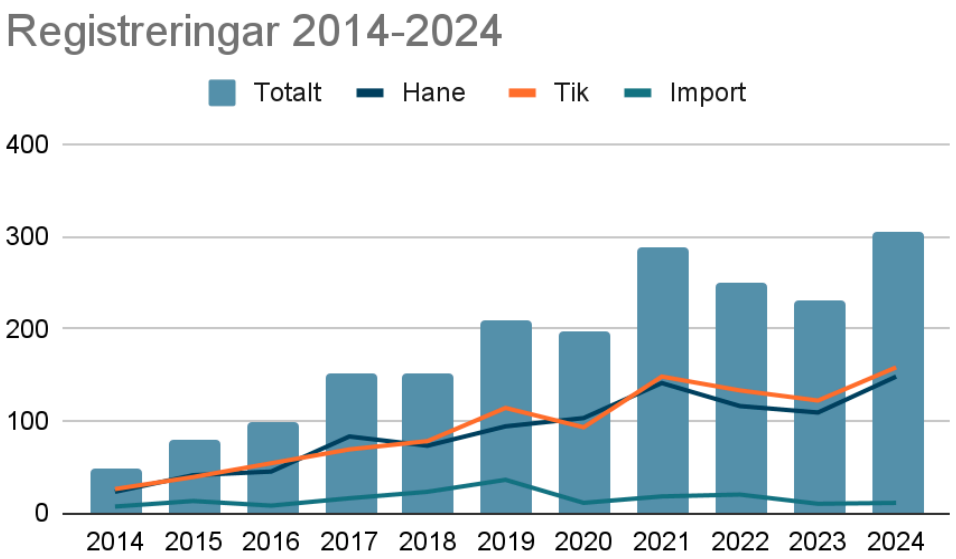

Kullstorlek

Kullstorleken pendlar mellan 4-6 st valpar och har legat konstant sedan länge.
Bilaga 1

Använda djur i aveln

Under perioden 2014-2024 har det använts 243 hanar och 360 tikar fördelat på 368 kullar[1]. Trenden är oroande när ett mindre antal hanar används på ett större antal tikar. Det är viktigt att tänka på att inte överanvända ett fåtal individer utan försöka bredda avelsbasen.

Avelsdjursanvändning

En viktig faktor för att bevara så mycket som möjligt av den genetiska variation som finns inom populationen är att så många unika individer som möjligt används i aveln och att ingen individ får för många avkommor eller barnbarn i relation till populationens storlek [2]. En bra rekommendation är att ingen hund ska producera fler valpar än 25 % av medelvärdet av antal registrerade valpar de senaste 5 åren.

De senaste 5 åren, 2020-2024, har 1201 st valpar fötts i Sverige vilket ger ett medeltal på 240. Det i sin tur ger en rekommendation på att ett avelsdjur inte bör ha mer än ca 60 avkommor.
I Sverige har vi tre individer som lämnat 60 eller fler avkommor de senaste åren.
Bilaga 2

Avelsdjurens härkomst

Av de kullar som är födda i Sverige de senaste 5 åren, 2020-2024, så är majoriteten av kombinationerna med minst 1 utländskt avelsdjur, 75 - 82 %.
Under dessa kombinationer härstammar ca 20 % från nordiskt land.
Bilaga 3

Inavelsökning

Inavelsökningen ligger stabilt på en tillfredsställande låg nivå. Den har sedan 2013 varierat mellan 0,2–0,9. Andelen enstaka parningar, som resulterar i avkomma med hög inavelsgrad, ligger lågt. Under 2024 genomfördes 2 kullar där inavelsgrad översteg den rekommenderade på max 6,25 procent och ingen kull låg över 12,5 procent.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Inavelsgrad	0,9 %	0,2 %	0,4 %	0,6 %	0,6 %	0,2 %	0,4 %	0,7 %	0,4 %	0,5 %	0,7 %	0,7 %	-

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

[1] SKK avelsdata

[2] Sofia Malm, Åsa Lindholm, *Hundavel i teori och praktik*, 139.

Debut i aveln

Inom rasen finns några fall där debut i avel skett innan 1 års ålder (hanhund). Vanligast är att avelsdebut för tik är mellan 2-3 års ålder. Det är enligt SKK:s grundregler inte tillåtet att para en tik som är sju år fyllda om hon inte tidigare haft en valpkull. Vi har under de senaste fyra åren inte haft någon tik som haft sin första valpkull efter 7 års ålder.

Långsiktiga mål

- Att den genetiska variationen inom rasen ska fortsatt bibehållas.

Kortsiktiga mål

- Att en hanhund under sin livstid inte bör bli far till mer än 60 stycken avkommor.
- Fortsätta följa barnbarnskurvan för att bibehålla genetisk variation.
- Att stödja användande av hanar som inte syns ute på fältet/utställningsringarna.
- Att inte upprepa kombinationer med samma tik och hane
- Utvärdera avelsdjur innan fortsatt avel

Handlingsplaner

- Årligen anordna rasträffar som fokuserar på avel.
- Att informera om fördelarna att använda äldre hanar i avel.
- Att fortlöpande belysa vikten av att inte överanvända en hanhund, utan bredda avelsbasen genom att använda fler hanar i avel.
- Att uppmuntra till en öppen debatt om rasens alla aspekter.

Vallning och funktionsegenskaper

Nuläge

I Sverige lever Pembrokes nästan uteslutande som sällskapshundar men på ett fåtal gårdar har de möjlighet att valla. Ursprungligen användes Pembroken i Wales som gårds- och vallhundar, där de hämtade in och ut djuren från ladugården, passade höns och barn, tog råttor och vaktade gården från främlingar. Detta ger en individ som ska vara alert, beslutsam, reaktiv, samarbetsvillig och självständig.

Vallningsegenskaper är inget statiskt beteende som hundar automatiskt nedärver för att de är vallhundar. En del saker går att träna in men vallningsbeteendet är mycket en fråga om anlag. Vallning är ett sammansatt beteende. För att kunna uttala sig om ifall hunden har typiska vallningsanlag måste just dessa testas, direkt på djur. De egenskaper som krävs för ett användbart vallningsarbete är; intresse för djuren, koncentrationsförmåga, tryck/pondus och balans samt samarbete med förare. För mer information se **bilaga 4.**
Ett fåtal hundar i rasen har genomfört vallanlagstest de senaste åren.

Långsiktiga mål

- Bevara rasens alla goda egenskaper.

Kortsiktiga mål

- Uppmuntra medlemmar att delta i vallningsläger och andra aktiviteter som SWCKs Vallningskommitté anordnar.
- Sprida kunskap om rasens egenskaper och vikten av att behålla dem för en välfungerande Pembroke.

Handlingsplaner

- Informera om vallning och arrangera tillfällen där vallanlagstest kan genomföras.
- Att verka för att öka kunskaperna om rasens alla egenskaper för att bibehålla dem i fortsatt avelsarbete.

Vardagsmentalitet

Nuläge

Pembroke ska vara livlig och uppmärksam, utan att vara stressad. Det ska finnas en nyfikenhet och de bör avreagera snabbt. Många är väldigt självständiga, ett arv från gårdshunden, och kan behöva träning för att uppskatta samarbete med sin ägare.

Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH)

Fram till 2025 har 208 stycken Welsh corgi pembroke genomfört BPH. Vi behöver vara observanta på hur vår ras utvecklar sig och avla mot både en sund kropp och mentalitet. Dagens samhälle ställer allt större krav på våra hundar och vi behöver se till att de är väl förberedda för dessa krav. För att bibehålla rasen som en trevlig familjehund är det viktigt att vara observant på rasens mentala egenskaper. Rasen ska vara frimodig, alert, aktiv, framåt och vänlig, aldrig nervös eller aggressiv.

Rasens medelvärde utifrån spindeldiagram:

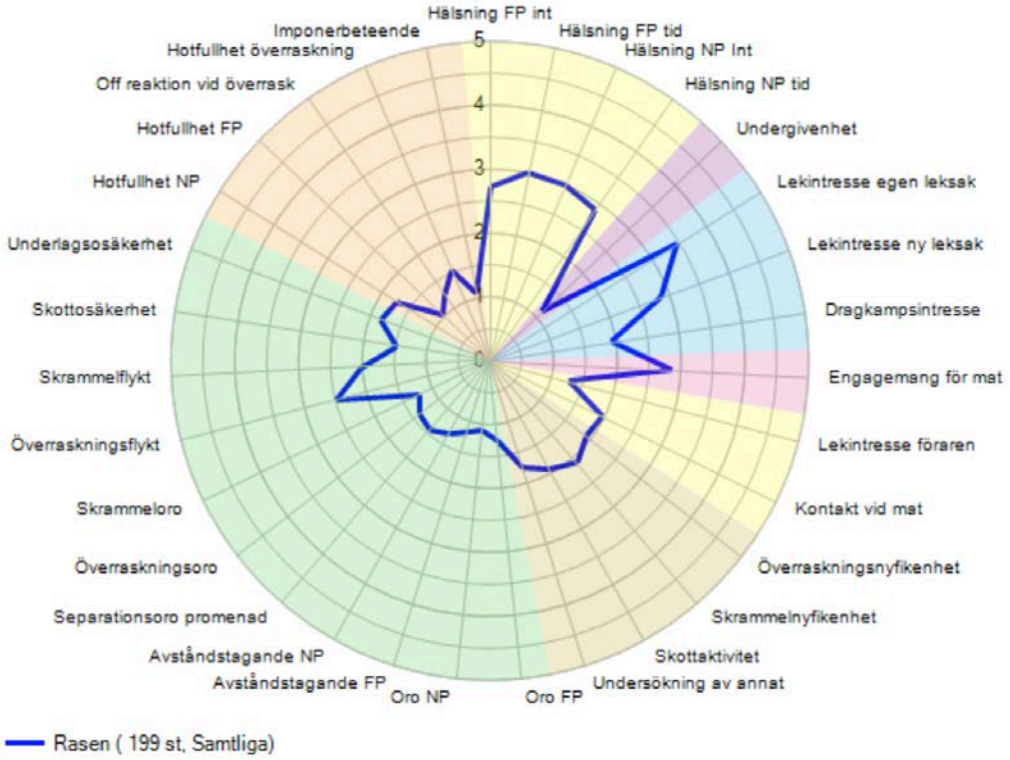

Långsiktiga mål

- Welsh corgi pembroke ska vara en mentalt trygg hundras som är en väl fungerande sällskapshund för den aktiva hundägaren samtidigt som rasens mentala särdrag finns bevarade.
- Individer med överdrivna rädslor, stressbeteende eller aggressivitet bör inte användas i avel.

Kortsiktiga mål

- Att antalet hundar som mentalbeskrivs på BPH ökar varje år.
- Att ta fram en 200-analys.
- Vara uppmärksam på att rädslor och låg socialitet inte ök

Handlingsplaner

- Att informera och uppmuntra medlemmar att genomföra BPH med sina hundar.
- Att följa resultaten från BPH för att kunna identifiera eventuella trender.
- Att verka för att öka kunskapen om mentalitet i relation till rasstandard och funktion.

Hälsa

Nuläge

Generellt är rasen frisk och många når en hög ålder. Enstaka hundar uppvisar olika sjukdomssymptom, men inget som tyder på någon större utbredning.

Ögon

Ungefär 40 till 55 individer ögonundersöks varje år.

Från och med den 3 februari 2025, går svenska veterinärer över till att använda det europeiska intyget ECVO vid ögonundersökningar, vilket gör att det kommer att bli mer enhetligt inom Sverige och mellan olika länder. Det innebär att man måste beställa en remiss från SKK innan ögonlysning, men också att resultatet fortare blir officiellt då veterinären själv lägger ut det online. Remiss beställer man på Mitt SKK.

Det här innebär att SKK kan erbjuda avelsrekommendationer för samtliga diagnoser vilket förhoppningsvis kan underlätta avelsarbete för alla uppfödare samt ras- och specialklubbar. Det är många, både uppfödare och klubbar, som efterfrågat avelsrekommendationer för fler diagnoser än som erbjuds idag.

Se **bilaga 5** för de vanligast ögondiagnoserna
Se:
https://www.skk.se/uppfodning/halsa/ogonhalsa/ogonsjukdomar/bestall-ogonlysningsintyg/

Kejsarsnitt

Kejsarsnitt är ett problem som kan drabba tikar i alla raser och av många olika anledningar. Det kan vara valpar som fastnar, stora valpar eller helt enkelt dåligt värkarbete. Det är också ett problem som bör tas på allvar, då förmågan att para sig, föda och ta hand om sina valpar borde stå i förgrunden i avelsarbetet för alla raser. SWCK´s rekommendation är att i avel prioritera tikar med naturlig valpning.

Statistik över kejsarsnitt inom rasen har sammanställts över alla kullar födda mellan den 1 januari 2023 och 20 december 2023. 39 st valpkullar registrerades under den här perioden.

Av dessa 39 st födda valpkullar 2023 fick vi svar av 38 st. 21 st av dessa föddes naturligt medan 17 st föddes med kejsarsnitt. Det ger oss en statistik på 45 % på kejsarsnitt. Naturlig valpning ligger på 55 %.

Statistik kring valpningar och eventuella kejsarsnitt samlas nu in av avelskommittén via ett formulär som finns tillgängligt på hemsidan www.swck.org. Avelskommittens önskan är att alla uppfödare delar med sig av information om valpningarna för att kartläggningen ska kunna fortsätta.
Av den information från valpkullarna 2023-2024 så är det ingen specifik orsak till kejsarsnitt som är mer framträdande än någon annan.
Men uppfödarna informerar i statistiken att anledning till kejsarsnitt är dessa;
stora valpar, många valpar, fellägen och värksvaghet.

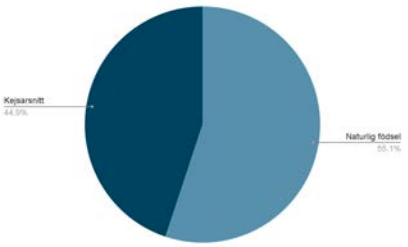

Ledstatus och höftledsdysplasi (HD)

För att registrera welsh corgi pembroke i Svenska Kennelklubben krävs att det finns känd höftledsstatus för föräldradjuren.

Totalt har drygt 120 individer HD röntgats sedan det nya systemet infördes 2000. Från 2020 fram till 2024 hade rasen hälsonivå 1 för HD-röntgen. Från 2025 har rasen nivå 2, det vill säga krav på känd höftledsstatus för registrering.

Enligt SKKs policy uttalande avseende HD är det inte förenligt med grundreglerna att använda hundar med HD-grad E i avel, eller att para hund med HD-grad D med annat än hund graderad som A eller B alternativt i en parning kombination.
Det är av största vikt att vi använder avelsdjur med HD A, B, C och D för att behålla så stor genetisk variation som möjligt.
Med rasens ledstatus innebär det en stor begränsning av avelsdjur.
Därför viktigt att få så många individer som möjligt HD röntgade.

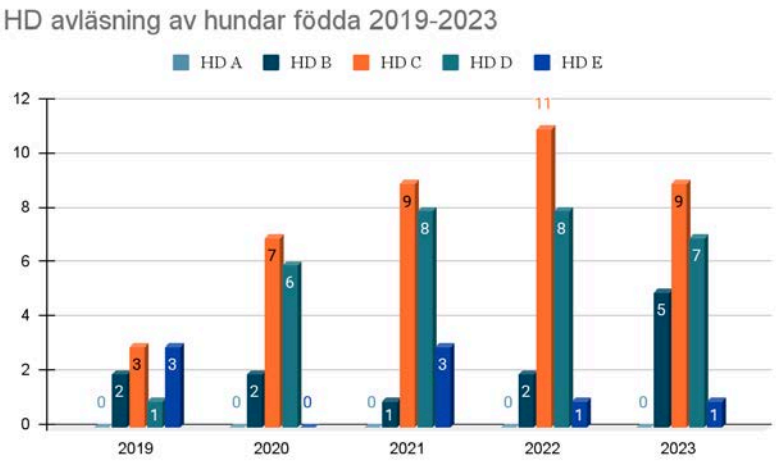

I försäkrings statistiken kan vi se att rasen söker för ospecificerade hältor.
Avelskommittén har därför kontakt med flertalet ortopeder och veterinärer med klinisk erfarenhet av welsh corgi pembroke för att få ytterligare information till problemet om ospecificerade hältor.

Short Ulna

Short ulna innebär att armbågsbenet slutar växa för tidigt och de två benen i underarmen blir olika långa. Detta innebär att passformen blir dålig i armbågsleden vilket ger stort slitage i den leden. Hela frambenet påverkas och blir krokigt med utåtvriden tass och armbåge. Det är mycket viktigt att hunden får behandling i tid, då kirurgiskt ingrepp endast kan göras så länge hunden växer. Viktigt är också att rådfråga veterinären som har klinisk erfarenhet av ortopedi på kondrodystrofa raser. Short ulna kan även uppkomma genom trauma Hundar med short ulna ska inte användas i avel och kombinationer där avkomma fått short ulna bör inte upprepas.

Klubben följer utvecklingen och letar nya vägar för att få in så mycket information som möjligt.
Har du hund med kliniska besvär av leder så kontakta gärna avelskommitten. Dessa individer ska inte användas i avel.

Stubbsvans

Short-tail/Natural Bob-tail (SHT/NBT) är egentligen ingen sjukdom, men om anlaget dubbleras i ett foster så blir det en letal gen. 1996 startades en undersökning i Norge i samråd med Norska Welsh Corgi klubben och veterinärer. Veterinärkonsulten Astrid Inderbø utarbetade i samarbete med docent Marianne Langeland och docent Magnus Rørvik, Norges veterinärhögskola, institutionen för smådjurssjukdomar, en projektplan för en röntgenundersökning av ryggen på en Welsh corgi Pembroke. I denna studie fann man inga förekomster av ryggradsdeformiteter hos hundar med stubb svansar av rasen Welsh Corgi Pembroke. Alla hundar som ingick i studien var heterozygota för egenskapen, vilket innebär att de var avkommor till föräldrar där den ena hade en stubb svans och den andra en lång svans.

Individer med kort svans bär mutationen i heterozygot form. Individer som är homozygota för mutationen utvecklas inte normalt under fostertiden och dör i allra flesta fall tidigt under dräktigheten och resorberas vilket innebär att det är ett letalt anlag. Det finns exempel från andra raser där forskning visat att kombinationer med två hundar med NBT ger 30% färre valpar i kullarna jämfört med parningar mellan två långsvansade föräldrar. Detta har dock inte riktigt visat sig när det gäller Pembroke. Det har nu aktivt avlats för NBT i Norden i över 35 år, och många kullar med två NBT har fötts och det visar inte att kullarna skulle ha minskat. Det stöder teorin att fostret antingen inte fäster i livmodern, eller resorberas av modern
Eftersom det inte gick att hitta en hund som bara producerar korta svansar under många generationer, inledde NWCK, Norges veterinärhögskola och NKK ett samarbete med en genetiker i England, Bruce Catanach, där blodprover från kortsvansade hundar som hade två kortsvansade föräldrar undersöktes i hopp om att hitta genen för stubbsvans och eventuellt en hund som var homozygot för denna gen. Locus för stubb svans-genen hittades, men inga homozygoter hittades. Forskarna drog slutsatsen att genen som ger Pembroke en kort svans, var en dödlig gen. Eftersom inga homozygoter hittades bland döda valpar med korta svansar, drogs också slutsatsen att de valpar som var homozygota antingen inte implanterade sig i livmodern eller absorberas under dräktigheten.

Generellt är Swck´s ställningstagande att avråda från avel som strider mot Djurskyddsföreskrifter och SKK:s grundregler. När det gäller NBT anser Swck att det är viktigt att motverka avel som riskerar att strida mot djurskyddslag och SKK:s grundregler men också att det behövs mer faktaunderbyggd kunskap. Swck kommer att fortsätta att följa upp kullstorlek i kombinationer och följa kunskapsläget och under tiden behöver uppfödare av rasen vara restriktiva när det gäller parningar mellan heterozygoter med NBT-mutationen. Rekommendationen kan komma att förändras med grund i aktuell och kommande forskning.

se **bilaga 6** - stubbsvans

Övriga sjukdomar

I många andra länder, där DNA tester blivit vanligt förekommande, så testas det för olika diagnoser hos Welsh Corgi. Det är bland annat Degenerativ Myelopati, en sjukdom som enligt forskningen hos SLU, kan jämföras med ALS hos människor.

Tillgången till DNA-tester ökar snabbt inom hundaveln.Många av testerna avser sjukdomar med en enkel recessiv arvsgång, men det finns även tester på marknaden för sjukdomar med en mer komplex genetisk bakgrund. I dessa fall har forskare hittat någon, eller några, genvarianter som visat sig ha en koppling till sjukdomen och som man kan testa för. Dessa testar brukar kallas för ″risktester″ , Ett exempel på en risktest som erbjuds i många raser är det för degenerativ myelopati. Det man måste tänka på är att om man testar sin hund och får svaret anlagsbärare eller affekterad, så måste man para den individen med en som är testad och fri.
Läs gärna SKK´s policy om gentester.[3]

SKKs avelskommitté har gjort följande generella policyuttalande avseende tillämpningen av DNA-tester i avelsarbetet.
Genetiska tester är ett utmärkt verktyg i avelsarbetet för bättre hälsa hos våra hundar, förutsatt att dessa tester är tillförlitliga, relevanta och används på ett klokt sätt. Uppfödare och hundägare bör noggrant utvärdera nyttan med och konsekvenserna av ett genetiskt test innan detta utförs. Risken med ett ensidigt eller överdrivet fokus på DNA-testresultat är att andra viktiga åkommor eller egenskaper hamnar i skymundan.
SKKs avelskommitté vill understryka vikten av att man i avelsarbetet utgår ifrån hur vanligt förekommande och hur stort kliniskt problem en sjukdom är, snarare än att utgå ifrån vilka tester som finns tillgängliga. Om en sjukdom inte utgör ett kliniskt problem i rasen och/eller det DNA-test som erbjuds för denna åkomma inte anses tillförlitligt är det bättre att avstå från att testa sin hund.
Risken är annars att avelsbasen begränsas på felaktiga grunder, eftersom du som uppfödare är skyldig att ta hänsyn till testresultatet i ditt avelsarbete. Det är viktigt att ha i åtanke att hundavel handlar om mycket mer än enstaka sjukdomar, och att genetiska tester inte ger hela bilden.

[3]https://www2.skk.se/sv/SKK-klinikwebb/DNA-test/allman-information-/

von Willebrandt´s sjukdom

Den ärftliga defekten von Willebrands sjukdom typ I (v Wd typ 1) förekommer hos ett antal hundraser däribland welsh corgi pembroke.Det är en mild form av blödarsjuka som dock i värsta fall kan bli fatal för hunden om den råkar ut för andra kroppsliga kristillstånd i samband med blödningar. I Sverige har vi hos pembroke i nuläget inte kunnat konstatera några fall med kliniska symtom.
Möte med SKK/DNA-gruppen Den 5 april 2011 hade Avelskommittén för pembroke (AKP) åter ett möte med SKK/DNA gruppen för att redovisa och diskutera v Wd typ I-projektet. Nu fanns ytterligare information att beakta i form av testresultat från PFA-testningen samt information från hälsoenkät 2010. AKP lade fram sitt förslag till borttagande av avelsrekommendation om testning samt skälen till detta. DNA-gruppen var enig om att stödja oss i våra sakskäl till den nya rekommendationen.

Degenerativ Myelopati

Degenerativ myelopati är en progressiv sjukdom i ryggraden på äldre hundar. Sjukdomen har en förrädisk debut när hunden har uppnått en ålder mellan 8 och 14 år. Det börjar som ett problem med koordinationen i bakbenen (ataxi). Den affekterade hunden kommer att vackla när den går, bocka över eller dra fötterna efter sig. Detta kan först uppenbara sej på ett bakben och sen gå över på det andra. Allteftersom sjukdomen fortskrider, blir benen svaga och bakdelen ger vika och hunden får problem med att stå. Svagheten blir mer och mer framträdande tills hunden inte längre kan gå. Det kan gå mellan 6 månader till 1 år innan hunden är helt förlamad. I ett längre perspektiv så kommer en oförmåga urinera och ge avföring och eventuellt även en svaghet i frambenen. En viktig information i denna sjukdom är att den är absolut smärtfri.

Enda sättet att diagnostisera sjukdomen är genom obduktion, vilket inte många djurägare gör, så det finns inga dokumenterade kliniska fall i Sverige. Avelskommittén har information om flera individer som uppvisat symtom som stämmer väl överens med DM.
Internationell är det relativt vanligt att DNA-testa för DM vilket vi inte rekommenderar då varken testet är helt tillförlitligt eller att rasen har några större problem med sjukdom.

Långsiktiga mål

- Fortsätta vara en fysiskt frisk ras med låg förekomst av genetiskt betingade sjukdomar
- Öka antalet ögonundersökta individer.
- Sträva mot en ras utan ärftliga ögonsjukdomar.
- Förbättra ledstatusen i rasen
- Minska antalet individer med D och E höfter.
- Minska det procentuella antalet kejsarsnitt gentemot dagens nivå.

Kortsiktiga mål

- Följa upp resultaten från hälsoenkäter och försäkringsstatistik
- Alla avelsdjur ögonundersöks innan avelsdebut.
- Bevaka resultat från ögonundersökningar på SKK avelsdata.
- Informera om höftledsdysplasi och hältor.
- Öka andelen HD röntgade individer
- Verka för att valpköpare låter röntga sina hundars höftleder och att resultatet registreras hos SKK.
- Fortsätta samla in statistik över antal kejsarsnitt samt anledningen till dem.

Handlingsplaner

- Uppmana uppfödare och ägare av drabbade/testade hundar att rapportera resultaten till avelskommittén så att vi får mer kunskap om var anlagen finns.
- Verka för en öppen och ärlig dialog mellan specialklubb och uppfödare.
- Informera våra uppfödare om de olika ögon diagnoserna som pembroken kan få.
- Följa utveckling av ögon undersökta individer och diagnoser som upptäcks vid ögonspegling
- Informera om att bara använda hundar utan anmärkning på ögonen, till individer som har en diagnos som anses ok för avel.
- Med regelbundna intervaller skicka ut hälsoenkäter till hundägare och uppfödare samt sammanställa och utvärdera svaren.
- Arrangera informationsträffar/utbildning/föreläsningar inom hälsa
- Att uppmuntra till en öppen debatt om rasens alla aspekter för att kunna arbeta med problem innan de blir överväldigande.
- Att uppmuntra till att fler hundar röntgas.
- Följa upp om det dyker upp många individer med kliniska problem på ledproblem samt följa försäkringsstatistiker
- Att informera uppfödare om valpningar, orsak och verkan samt sunda avelsbeslut

Exteriör

Nuläge

För att fysiskt kunna utföra det arbete som rasen ursprungligen avlats för, krävs en lågställd, kraftig och robust byggd hund som inte får bli grov eller oädel. Kroppen skall vara medellång, inte kort och kompakt. Den ska ge intryck av massa och styrka trots det lilla formatet. Den bör ha en viss stramhet i linjerna. Trots de korta benen skall den vara sund och rörlig.
Domare och antal anmälda till specialutställningar, se **bilaga 7**.

Fluff

Eftersom rasen i grunden är en arbetande ras som varit utomhus hela dagar, så behöver den en funktionsvänlig pälsstruktur. Den päls, som generellt kallas för fluff, har en mjuk struktur som inte är vattenavstötande.
Det är inte önskvärt att använda dessa individer i avel, men ibland för att öka en genetisk variation kan det vara nödvändigt. Då gärna i samråd med SWCK´s avelskommité.
Vid avel med fluff är det då viktigt att använda en motpart som inte givit "fluff" päls i andra kombinationer.

Stubbsvans

Rasstandarden anger att en naturligt kort svans är att föredra, samt naturligt buren svans över rygglinjen i rörelse eller vid upphetsning.
Eftersom hundar med långa svansar har kuperats i många år och följaktligen inte skiljer sig från hundar med medfödd stubb svans, har liten vikt lagts vid detta stubb svansanlag i avel, innan kuperingsförbudet kom 1989.

Uppfödare vill lägga stor vikt vid denna egenskap i aveln genom att producera fler individer med stubb svansar.
En kombination med en hund med lång svans och en med kort svans ger ett statistiskt resultat på 50 % av vardera medan en kombination av korta svansar ger statistiskt 66 % med kort svans, är vinsten från att kombinera två hundar med korta svansar ganska måttlig om målet är att avla hundar med korta svansar.

se **bilaga 6** - stubbsvans

Långsiktigt mål

- Att rasen ska ha en funktionell exteriör och uppfylla standardens krav på rastyp och helhetstyp.
- Att medverka till att bevara stubbsvansgenen i rasen.
- Att uppmuntra och försöka bidra till det internationella samarbetet och utbytet så att rasen fortsätter att vara en sund och frisk ras.

Kortsiktigt mål

- Att öka antalet hundar som får en officiell bedömning.

Handlingsplaner

- Att som uppfödare informera sina valpköpare om värdet av att få sin hund exteriörbedömd.
- Att genomföra klubbens specialutställningar.
- Rekommendera att ett av föräldradjuren i en kombination har stubbsvans så att det för rasen unika stubbsvansanlaget bevaras och förs vidare.

Plan för fortsatt arbete för Svenska Welsh Corgi klubben

Svenska Welsh Corgi klubben skall fortsatt arbeta för att sprida information om RAS och dess viktiga innehåll för uppfödare och hanhundsägare. För att rasens hälsa och genetiska variation ska utvecklas i rätt riktning så är det av största vikt att uppfödare förstår vikten av att avla utifrån RAS. För att främja detta skall informationen vara lätt att hitta på hemsidan, www.swck.org.
Klubben ska också fortsätta arbetet med hälsoprogram nivå 2 för HD tillsammans med SKK, uppfödare och medlemmar i SWCK.

- Anordna träffar uppfödare och avels intresserade och därigenom verka för en hållbar och positiv utveckling av rasen.
- Informera om vikten att genomföra hälsoundersökningar såsom HD röntgen, ögonlysning för att bevara rasen frisk och hälsosam
- Årligen följa upp målen i ras och redovisa uppföljningen i klubbens tidning samt hemsidan.

Källförteckning

SKK, www.skk.se
SKK Avelsdata , https://hundar.skk.se/avelsdata/
SKK Hunddata, https://hundar.skk.se/hunddata/
Sofia Malm, Åsa Lindholm, Hundavel i teori och praktik, 139.
Norska Welsh corgi klubben, www.corgi.no

FOTO
Sid 3 - MBISS RBIS GCHG Coventry Fashion Forward BCAT TKI, foto: Audrey DeBard
Sid 11 -foto av Alexandra Trefan
Sid 13 - BPH vid Sörmons hundklubb
Sid 16 - Red Royalty´s Joyful Jac och Red Royalty´s Magiska Million, foto: Kickan Nikolic
Sid 17 - MBISS RBIS GCHG Coventry Fashion Forward BCAT TKI, uppfödare: Bill Shelton, ägare: Bill Shelton och Audrey DeBard, foto: Audrey DeBard
Sid 19 - Ch Real Line Born Fire, uppfödare: JongOh Kim, foto: JongOh Kim
Sid 21 -MBISOH BISS GCHG Cariadh Tea Party at Coventry CGC, uppfödare Patricia Smith, ägare Patricia Smith och Amy Jordan, foto: Alyssa Janizak

Bilaga 1 - Kullstorlek

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kullstorlek genoms	4,3	4,0	3,8	4,7	3,2	4,9	4,4	3,7	4,0	4,5	4,8
Antal kullar	14	7	11	7	14	10	10	16	12	13	24

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kullstorlek genomsnitt	5,3	5,8	5,4	5,0	4,8	4,8	4,9	5,0
Antal kullar	22	21	33	44	51	47	56	48

Bilaga 2 med lista över avkommor och barnbarnskurva.

Från SKK avelsdata, hämtad 2025-03

Regnr:	Namn:	Född:	Sv född avkomm	Övri	Sv född barnbar	Övr. barnbar
SE12600/2017	DOROGOE UDOVOLSTVIE LEADVILLE HOT	2016	92	3	124	3
SE40627/2014	WELINCHA'S QUICK BOY	2013	48	0	113	0
S69453/2008	ZODIA'S LEO	2008	33	1	107	1
RKF2840284	ANDVOL MERCURY	2010	0	8	92	20
SE32938/2018	VLATERFOLG UILFRED BADDLI	2017	105	0	88	0
S35597/90	IGRO'C FELICITATION	1990	46	0	87	0
NO40131/12	SIGGEN'S PUSJKIN	2012	12	11	81	25
SE52637/2017	OLVE PLYUSHEVYI VOLK	2016	60	0	79	0
SE35009/2016	CAYIRA'S ALIDA	2015	22	0	76	1
SE15585/2010	NOBLE BAGUETTE JUM JIM	2010	27	0	74	0
S53519/2009	KONVALJENS EDELWEIS	2009	11	0	71	0
KCAM03243404	PEMCADER THE DARK SIDE	2011	0	6	70	2
SE40628/2014	LISJA STAJA SAMAYA SCHASLIVAYA	2014	16	0	68	0
S55812/2008	FERGWYN POWER O MAGIC	2005	21	6	68	5
SE36141/2019	RUS GLAMUR DON'T STOP ME NOW	2018	62	1	64	3
SE13601/2015	STORA BJÖRNS COLLIN CHAPMAN	2014	38	2	62	0
N12925/92	MALSIS GILT EDGE OF BLANDS	1990	11	4	62	1
ANKC2100415767	BOJOJAMILE BEHIND THE NEWS	2014	0	5	59	12
SE54468/2012	WALES TALE'S I'M A ROYAL PRINCESS	2012	16	0	57	0
S12263/2006	PUKSIPUUN MADE FOR ZODIAS	2005	8	0	56	1
KCAP02120704	PEMCADER JENSON BUTTON	2011	22	2	54	12
SE53600/2011	RED ROYALTY'S RUSSEL CROW	2011	16	0	54	0
S53425/2003	JONLORAN KISS ME KATE	2003	21	0	53	8
S32680/2006	PHROSTMADE'S KARL LAGERFELD	2005	10	0	53	1
S30759/93	IGRO'C HAPPY ENDING	1993	23	0	52	0
SE50354/2017	NOBLE BAGUETTE RITVA	2017	13	0	51	0
SE10300/2017	TRY TO STEAL A FIERY KISS	2016	43	0	51	0
S20800/2006	KONVALJENS UMBRIEL	2006	11	0	49	0
SE14727/2012	KONVALJENS FAME	2012	24	0	48	0
S58356/2008	SIGGEN'S HERMINE	2008	17	0	46	2
SE15584/2010	NOBLE BAGUETTE JUSTIN	2010	18	0	46	0
S52259/93	BELROYD CORNCOCKLE	1993	49	1	46	0
S57489/95	X-MAS EMPRESS	1995	19	0	44	0

SE61033/2010	SIGGEN'S LANCE	2010	11	0	43	0
SE50988/2014	JE-SUIS-AGNETHA-ABBA DES CONTAMINES	2014	20	0	42	0
SE13582/2017	SIGGEN'S ZEPPELIN	2015	10	2	39	0
S31483/2006	HIMLABACKENS X-CELLENT KNUT	2006	6	0	38	0
LOI04/77904	REDBARON	2004	0	7	37	6
SE27420/2015	TRICKTAILS ARIOSA	2015	5	0	37	0
SE44860/2015	BYTHAM EDVIN	2015	23	0	36	0
SE39184/2012	CYMAR'S X-MAS GLAMOUR	2011	37	0	36	0
ANKC4100097678	CUUCHIN ASPENGLOW	2003	6	14	36	36
S12178/92	ZODIA'S ANNIE	1991	8	0	36	0
N21306/00	SIGGEN'S ROMULUS ROCCO	2000	7	2	35	9
SE14587/2012	PEMCADER RED KITE	2011	25	0	35	0
SE36313/2011	ANNELINE'S MY STAR DANCER	2011	13	0	35	0
RKF4238309	ANDVOL MARSHAL	2015	6	6	35	8
SE14345/2013	KONVALJENS GRANDIOSO	2012	21	0	34	0
SE23788/2018	CARRIE HITRIY LIS	2017	17	0	34	3
S40085/98	ZODIA'S GOTLANDIA FOR HAPPY IVY	1998	12	0	34	2
N12926/92	BLANDS PEACHES'N CREAM	1991	9	0	33	0
S19540/2005	ANNLINE'S IRISH COFFE	2004	28	0	33	0
AKCDN16733801	NEBRIOWA COLE HAAN	2006	0	20	33	15
RKF3192668	FAIRY'S GIFT WIZARD HARRY POTTER	2011	10	2	33	2
S27178/94	ZODIA'S CHALLE	1994	24	0	32	0
S48765/91	X-MAS AMORETTE	1991	20	0	31	0
S15629/2004	WALES TALE'S CANARIAN FIRE	2003	22	0	31	0
S12174/92	ZODIA'S ASTERIX	1991	20	0	30	1
S15621/94	FORESTOP CRYSTAL ROYAL	1992	12	0	30	1
SE23164/2015	ÄLVDROTTNINGENS MADAME MIM	2015	13	0	30	0

Bilaga 3 - Avelsdjurens härkomst

Parningar gjordes mellan 2022-2024 med föräldradjur enligt tabellen nedan, uträkning i procent.

Sv= svenskfödd individ
Utl= Utländska född individ

Källa: avelsdata

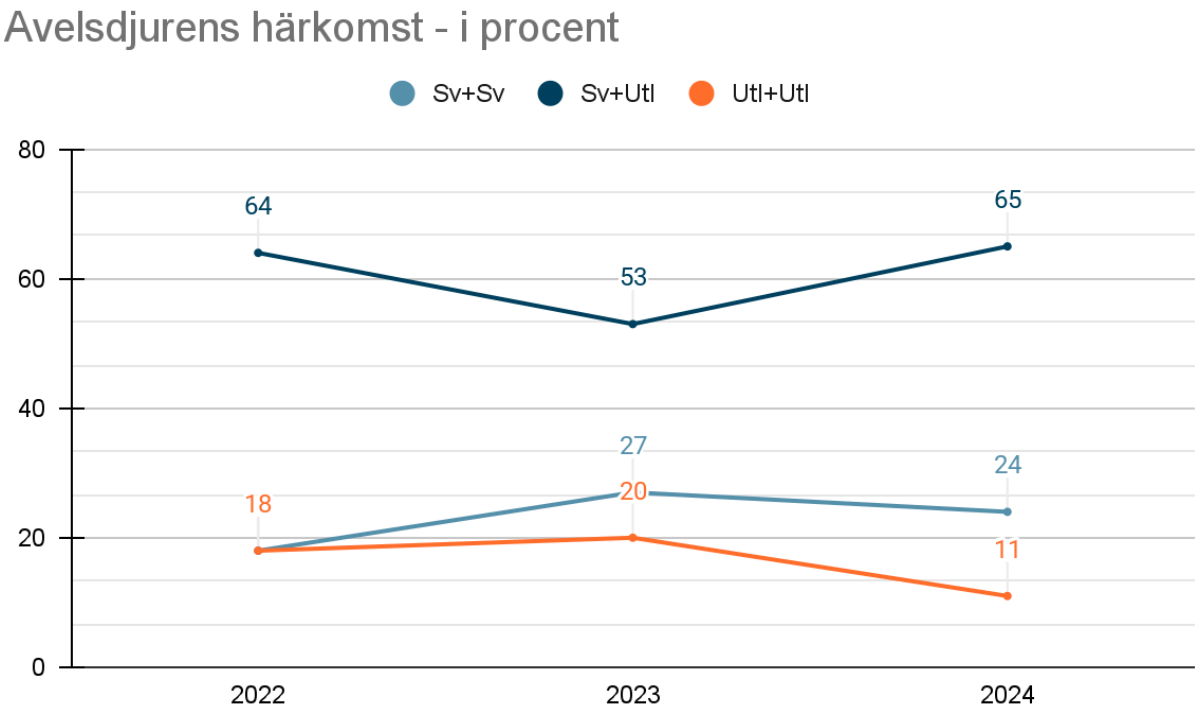

Bilaga 4 - Vallning

Bakgrund

Pembroken är en lyhörd gårdshund med snabb uppfattnings- och reaktionsförmåga. Den är en mycket god väktare som är uppmärksam på allt i sin omgivning. Varje förändring registreras och meddelas, ofta med skall. Den är framsprungen ur en lantbruksmiljö med mycket liv och rörelse, med många uppgifter och mycket att ha tillsyn över.

Pembrokens vallningsinstinkt var i huvudsak inriktad på gårdens egna djur och rutiner där den som följeslagare och allmän hjälpreda ryckte in där den behövdes. Den har använts till både gränsvallning, hopsamling och drivning allt efter behov och individuell fallenhet utan omfattande träning.

Den följde med ut på betena med djuren. Djuren betade på allmänningar där det gällde att hålla ihop gårdens egna djur och att mota bort andra gårdars djur då bönderna konkurrerade om de bästa betena. Pembroken stammar från en trakt som framförallt hade nötboskap och inte så mycket får.

Höga krav har ställts på pembroken under århundraden då den skulle tex. döda råttan som sprang i ladan, men den skulle låta kycklingarna vara ifred som spatserade omkring alldeles bredvid. Den skulle larma om det hände något, men samtidigt skulle den kunna koppla av mitt i händelsernas centrum för att spara energi.

Detta har skapat en hund med intelligens, energi och kreativitet. De behöver få utlopp för dessa behov. Detta kan ske i form av agility, blodspår, personspår eller annan hjärngymnastik. Om inte hundens människor skapar bra stimulans så kommer pembroken att hitta på egna aktiviteter...den är som sagts tidigare, en kreativ och energisk liten hund.

Vad är vallning och vad krävs av hunden

En viktig faktor för framgång i vallandet är att hunden visar intresse för att samla och driva alla djur i en flock. En annan faktor handlar om att driva flocken eller enskilda djur i förhållande till något, att balansera flocken. Det kan vara i förhållande till föraren, till gården, eller till resten av flocken.

Beträffande båda dessa faktorer krävs att hunden har viss överblick över situationen, förmåga att sortera flera inkommande signaler på en gång och att värdera vilken adekvat handling som en situation bör följas av. Signalerna handlar dels om dem som kommer från de vallade djuren men också om den kommunikation som behövs mellan hund och förare. Här krävs att hunden är kommunicerbar, har samarbetsförmåga och är intresserad av att vara sin ägare till lags. Till detta behövs mod, energi, vilja, snabb uppfattnings- och reaktionsförmåga samt intellektuell kapacitet.

Den kanske viktigaste egenskapen kallas djurkänsla och är hundens förmåga att känna av hur pass hårt den behöver trycka på ett visst djur i en given situation eller att veta vilken ko den ska rikta sin uppmärksamhet på för att kunna vända hela flocken. En annan viktig egenskap för att hunden ska orka

jobba hela dagen är att den kan koppla av och ägna sig åt annat när vallningen är avslutad, även i närheten av djuren.

Hur vallar pembroke

Pembroken är en ″kroppsvallare″ som trycker djuren framåt med kropp, skall, nyp och rörelser. Den arbetar ofta pendlande i rörelse bakom djuren. Pembroken går ofta nära djuren och litar helt på sin förmåga att undgå sparkar genom att ducka blixtsnabbt. Kroppsvallning kräver mycket energi men är effektivt på svårflyttade ″tröga″ djur eller djur som gärna sprider sig.

Pembroken är ett litet dynamitpaket, vilket krävs när man är liten och ska flytta på 800 kilo tjur. Vid vallning driver den med mycket pondus, energi och vilja. Pembroken är en ″heeler″ som driver med skall och nyp i djurens bakben vilket gör den mer lämpad till nöt än får. Den drar sig inte för nära situationer som t ex fållor. Den är användbar för hämtning, samling och drivning av djur.

Otypiskt för pembroken är den intensivt fixerade ″hypnotiska″ blick som kallas ″eye″ vilken ofta kombineras med en hukad, hotfull kroppshållning och smygande rörelser. Detta beteende ingår inte i pembrokens vallningsteknik.

Lust att förfölja flyende föremål, djur, cyklar, bilar med mera som ibland kan ses, ska inte förväxlas med vallningsbeteende. Pembrokens iver att ofta vilja samla familjeflocken vid promenader och TV-stunder är däremot ett sådant.

Vallanlagstest

Vallningsegenskaper är inget statiskt beteende som hundar automatiskt nedärver för att de är vallhundar. En del saker går att träna in men vallningsbeteendet är mycket en fråga om anlag. Vallning är ett sammansatt beteende. För att kunna uttala sig om ifall hunden har typiska vallningsanlag måste just dessa testas, direkt på djur. De egenskaper som krävs för ett användbart vallningsarbete är; intresse för djuren, koncentrationsförmåga, tryck/pondus och balans samt samarbete med förare.

För att kunna göra en rättvis bedömning av en hunds vallningsegenskaper behöver både hund, förare och vallningsobjekt vara vana vid varandra. Att släppa en ung oerfaren hund tillsammans med en förare som själv saknar erfarenhet av kvigor gör det svårt att ge hunden en ärlig chans att visa vad den faktiskt kan.

De djur som utgör testobjekt behöver också vara vana vid den typ av vallhund som pembroken tillhör. Detta då djuren lär sig hur de ska reagera när hunden gör på ett visst sätt. Idag används i princip uteslutande bordercollie och kelpie inom jordbruket och det är dessa rasers vallningssätt som djuren därmed är invallade på.

FCI har tagit fram regler för anlagsprov och tävlingar för 2 olika sorters vallhundar. En för de traditionella vallhundarna dit pembroken hör och endera regler för bordercollie + kelpie, nedan länkar till dessa. OBS! på engelska.

FCI nya regler för vallhundsprov för s.k. "Traditional style"
HERDING WORKING TEST “FCI-HWT” - Traditional Style - (excluding Border Collie and Kelpie)
http://www.fci.be/en/Herding-Dogs-60.html

Samt tävlingsregler för s.k. "Traditional style dogs"
International Rules for Sheepdog Trials -Traditional Style- (excluding Border Collie/Kelpie)
http://www.fci.be/en/Herding-Dogs-60.html

Omvärldsanalys

Vid kontroll på internet finns det många exempel på pembrokes som genomfört någon sort anlagsprov i främst USA. Men troligtvis är det ytterst sällsynt att gårdar använder pembrokes uteslutande för det vallhundsarbete som de behöver ha utfört. Det finns idag andra raser som är mycket mer avlade direkt mot de enskilda ländernas specifika produktionsförhållanden och därmed mer lämpliga att använda. Pembrokens insatser som vallhund idag får nog mer anses vara en kuriositet.

Bilaga 5 - de vanligaste ögondiagnoserna

Första gången det anordnades en ögonspegling för welsh corgi pembroke var 1987 i Linköping. Anledningen var att det hade gått rykten om att det fanns pembrokes med katarakt i Sverige. De två hundar som ryktet uppstått kring gav sig aldrig till känna eller återfanns i några protokoll eller papper. Vid den ögonspeglingen fann man en tik med bakre polkatarakt, samma typ som upptäcktes på golden retriver på 1970 talet. Den tiken hade redan 2 generationer efter sig, och man fortsatte att avla på de linjerna. Uppfödarna till dess linjer såg till, under de närmaste 10 åren, att ca 90 % av allt material blev undersökt, och då även de djur som inte skulle gå i avel. Man fann i 2:a generationen en hane med samma typ av katarakt, men efter det så har det inte återfunnits någon mer på samma linjer. Antalet ögonspeglade hundar har ökat markant sedan SWCK införde rekommendationen att ögonspegla en gång efter 24 månaders ålder.

ÖGONSPEGLADE PEMBROKE 2020-2024

ÅR	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Antal registrerade	196	289	249	231	306
Antal undersökta	61	65	44	86	62
U.A.	49	54	82	66	45
Individ m diagnos	12	11	14	20	17

Ögondiagnoser mellan 2020-2024

Diagnos	Antal
PPM, iris-cornea kraftig	1
PPM, iris-iris lindrig	13
PPM, iris-iris måttlig	3
PPM, iris-cornea lindrig	3
PPM, iris-cornea måttlig	4
PHTVL/PHPV, grad 2-6	2
Kongenital katarakt, partiell nukleus. Ärftlig	1
Lindrig RD/näthinneveck	5
Multifokal RD	9
Geografisk RD	3
Atresia puncta lacrimalis	3
Övrig medfödd förändring i ögat	2
Distichiasis	5
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	1
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex främre, måttlig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex bakre, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	1
Katarakt, partiell cortex bakre, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex bakre, kraftig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, måttlig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, måttlig. Genetisk betydelse okänd	2
Katarakt, partiell cortex, BPK, lindrig. Ärftlig	5
Katarakt, partiell cortex, BPK, lindrig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	2
Katarakt, partiell cortex, BPK, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell nukleus, lindrig. Ärftlig	2
Öga UA	296

Olika ögondiagnoser

Persisterande pupill membran – PPM
PPM är en förändring där ett nätverk av blodkärl som under fosterlivet omger främre delen av den blivande linsen inte avvecklas på ett normalt sätt. Det kan variera i olika grader. När en hund med ett mindre omfattande PPM som sträcker sig mellan iris-iris används i avel bör den paras med en hund som är ögonlyst fri från samma sjukdom. Vid kraftigt PPM iris-iris (kryssad *severe* på intyg) ska hunden inte användas i avel.

En hund med PPM som sträcker sig mellan iris-cornea eller iris-lins ska inte användas i avel.

När en hund med PPM med *Retrocorneal remnants without strands* används i avel bör den paras med en hund som är ögonlyst fri från samma sjukdom. Vid mer omfattande PPM med *Retrocorneal remnants without strands* ska hunden inte användas i avel.

När en hund med PPM med fibrotiska mer eller mindre pigmenterade vävnadsrester på baksidan av linskapseln används i avel bör den paras med en hund som är ögonlyst fri från samma sjukdom.

En hund med PPM laminae ska inte användas i avel.

Katarakt
Med katarakt menar man en grumling i ögats lins och den kan även benämnas grå starr. Katarakt kan orsakas av många yttre och inre störningar i ögat men ur avelssynpunkt är det bara de medfödda och misstänkt ärftliga varianterna som är av intresse. Bakre polkatarakt har hittats på pembroke, fast inte i någon stor omfattning.

En hund med congenital katarakt ska inte användas i avel.

En hund med kortikal katarakt, bakre polär katarakt eller nukleär katarakt ska inte användas i avel.

När en hund med diagnosen *other opacities* används i avel bör den paras med en hund som är ögonlyst fri från samma sjukdom.

Retinal dysplasi - RD
Med dysplasi avses en felaktig utveckling och retina är det latinska namnet på näthinnan. Två helt olika former av retinal dysplasi förekommer. De betecknas (total) retinal dysplasi (TRD), respektive fokal eller multifokal RD (MfRD). På pembroken har det i Sverige upptäckts några fall av multifokal RD. Multi betyder mång- eller många. Med fokal menas ett litet, väl avgränsat område, i detta fall i näthinnan, retina. Multifokal anger att det finns många foci (många förändringar). Begreppet fokal i RD och multifokal Rd (MfRD) används synonymt. De typiska förändringarna består av större och/eller mindre veck i en speciell del av näthinnan. Olika resultat vid undersökning vid olika tillfällen av samma hund visar att förändringar i enstaka fall ”kommer och går”. Uppfattningarna om den idealiska åldern för att säkert påvisa veck går isär. Primär RD kan förekomma sporadiskt i vilken ras som helst, men det finns

vissa raser som är mer utsatta än andra. RD ärvs med autosomal recessiv ärftlighet, det vill säga båda föräldrarna måste bära anlagen.

När en hund med multifokal eller geografisk retinal dysplasi används i avel bör den paras med en hund som är ögonlyst fri från samma sjukdom. Diagnosen lindrig retinal dysplasi/näthinneveck ingår numera i den multifokala formen.

En hund med total dysplasi ska inte användas i avel och inte heller dess föräldradjur eller redan producerade avkommor. Syskon som används i avel ska vara ögonlyst fri och paras med hund som är ögonlyst fri från sjukdomen.

Bilaga 6 -Stubbsvans

STUMPHALE

Er det noen sammenheng mellom stumphale og defekte ryggvirvler hos welsh corgi pembroke?

Av Astrid Inderbø, NKK og Marianne Langeland, Norges Veterinærhøyskole, Institutt for smådyrsykdommer.

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

I rasebeskrivelsen står det angitt at det foretrekkes naturlig kort hale. Men ettersom hunder med lang hale i en årrekke har blitt kupert og følgelig ikke skiller seg ut fra hunder med medfødt stumphale, har det vært lagt liten vekt på denne egenskapen stumphale i avlen i nyere tid.

Etter det ble innført forbud mot halekupering, ble imidlertid situasjonen en helt annen. Norge var først ute med halekuperingsforbud (1.7.88), og har derfor blitt et foregangsland når det gjelder å avle frem hunder født med stumphale. Egenskapen stumphale finnes nå hos en rekke individer av rasen.

Oppdretterne ønsker å legge stor vekt på denne egenskapen i avl ved å få frem flere individer med stumphale. Nå finnes det masse individer med naturlig kort hale i Norge, Sverige, Danmark, Finland og en rekke andre land. Det pågår stor diskusjon i flere land hvorvidt gen for stumphale også vil gi andre defekter i ryggsøylen. Det trekkes blant annet sammenligninger med den haleløse Manx-katten, hvor forekomsten av defekte ryggvirvler og også andre defekter er angitt å være høy. Kan man risikere noe tilsvarende ved å avle frem hunder med stumphale?

Welsh corgi pembroke er en liten rase i Norge med et snitt på 50 registrerte hunder pr. år. Dersom avl på stumphale gir defekter i ryggsøylen, vil dette kunne få svært negative konsekvenser for rasen i Norge.

Norsk Welsh Corgi Klubb (NWCK) hevder imidlertid at de ikke kan ettervise problemer av noen art så langt i deres bruk av stumphalede avlsdyr. Klubben tok i 1996 kontakt med sunnhetsutvalget i Norsk Kennel Klubb med ønske om hjelp til å utrede denne problemstillingen. Veterinærkonsulent Astrid Inderbø i samarbeid med førsteamanuensis Marianne Langeland og førsteamanuensis Magnus Rørvik, Norges Veterinærhøgskole, Institutt for smådyrsykdommer, utarbeidet en prosjektskisse for røntgenundersøkelse av ryggen hos welsh corgi pembroke. Prosjektet er støttet økonomisk av NKK og NWCK.

NEDARVING

Egenskapen nedarves dominant. Halelengden hos hunder med naturlig kort hale er imidlertid ikke konstant, men viser en viss variasjon. Dette kan skyldes ett gen med varierende ekspressivitet eller

ufullstendig dominans. Man kan heller ikke utelukke muligheten for at nedarvingen kan styres av mer enn ett gen. Paring mellom stumphale og lang hale gir ca. 60% med forkortet hale.

MATERIALER OG METODER

Stamtavler på kull med en eller flere stumphalede hunder født de siste 10 år, men hvor bare en av foreldrene var stumphalet, ble innhentet fra NWCK. Klubben hadde angitt hvilke hunder som hadde stumphale. Dersom det ble funnet misdannelser i virvelsøylen, ønsket vi å fotografere kullsøsken med lang hale for om mulig å påvise hvorvidt det var forskjell i forekomsten av defekte ryggvirvler hos hunder med stumphale sammenlignet med de med lang hale. Det ble innkalt i alt 32 hunder med stumphaler. Hundene ble innkalt i 2 omganger. Utvalgskriteriet var at de bodde på Østlandsområdet med maksimum ca. 2 timers reise inn til Norges Veterinærhøyskole. Forøvrig var utvelgelsen tilfeldig. Tre av innkallelsene kom i retur pga ukjent adresse, mens 4 ga beskjed om at hunden ikke kunne komme da den hadde skiftet eier og bodde langt vekk. Fra ytterligere 5 ble det gitt beskjed om at eier ikke kunne komme med hunden av ulike andre årsaker. Kun fra 2 hunder kom det ingen tilbakemelding. I alt møtte 19 hunder til undersøkelse. Hundene fikk en beroligende sprøyte (Domitor). Det ble tatt 5 bilder av virvelsøylen til hunden mens den lå på siden og like mange med hunden liggende på ryggen. Hele virvelsøylen inkludert nakke og hale ble fotografert. Etter undersøkelsen ble det gitt en oppvåkningssprøyte (Antisedan4C).

RESULTATER

Materialet besto av 10 hannhunder og 9 tisper. Hundene var i alderen 1-10 år med et gjennomsnitt på 3,3 år. Hundene kom fra 12 forskjellige fedre og 13 forskjellige mødre. Materialet inneholdt 3 hunder fra ett kull og 2 fra et annet. Forøvrig kom de undersøkte hundene fra forskjellige kull. Det ble ikke funnet misdannelser i virvelsøylen hos noen av de undersøkte hundene. Av andre funn ble det påvist at en av hundene hadde lave skiver samt spondyloseforandringer i ryggen (10 år), og at en hadde forkalkning mellom 2. og 3. halsvirvel, sannsynligvis forårsaket av en gammel skade. Dette var tilfeldige funn uten sammenheng med misdannelser i virvlene. På bakgrunn av disse funnene, hadde det heller ingen hensikt å innkalle kullsøsken med lang hale for sammenligning av forekomsten av misdannelser i virvelene.

KONKLUSJON

I denne undersøkelsen ble det ikke funnet noen forekomster av misdannelser i virvelsøylen hos hunder med stumphale av rasen welsh corgi pembroke. Alle hundene som inngår i undersøkelsen var hetrocygote for egenskapen, dvs. at de var avkom etter foreldre hvor den ene hadde stumphale og den andre lang hale.

Kommentar: Mye har skjedd siden den gang og ikke minst har den engelske forskeren og boxer oppdretteren Dr. Bruce M. Cattanach fordypet seg i stumphalegenetikk.

Bilaga 7 - Utställnings Statistik

Här följer statistik över SWCK´s specialklubbsutställningar 2010-2024

Datum	Plats	H+T	Domare
2010-06-05	Norrköping	4+8	Ritva Raita, FIN
2010-08-04	Morokulien	20+23	Fran Ficker, UK
2011-05-07	Simmatorp	9+14	Eva Valinger; SV
2011-09-17	Österbybruk	14+15	Kevin Dover, UK
2012-05-17	Örebro	14+14	Ingrid Prytz Ohm, NO
2012-08-26	Backamo	12+11	Roland Fors, SV
2013-06-09	Tånga hed	13+14	Anneli Sutela, FIN
2013-08-03	Morokulien	28+26	Vincent Savioli, USA
2014-07-12	Bollnäs	6+5	Susanne Nilsson, SV
2014-09-13	Kågeröd	18+16	Thomas Rohlin, SV
2015-06-06	Eskilstuna	9+11	Ann-chatrine Edoff, SV
2016-05-07	Ronneby	10+10	Freddie Klindrup, DK
2016-08-06	Morokulien	12+15	Jeff Horswell, UK
2017-05-31	Malmö	10+19	Eva Eriksson, SV
2017-09-02	Högbo	8+6	Hans-åke Sperne, SV
2018-05-12	Falköping	9+16	Nils Molin, SV
2018-09-08	Gimo	9+11	Marit Sunde, NO
2019-05-18	Färjestaden	7+13	Astrid Lundava, EST
2019-08-03	Morokulien	17+32	Peter Clifton, UK
2021-07-31	Åmotsfors	15+21	Nina Andersson, SV

2021-09-11	Österbybruk	17+18	Leif-herman Wilberg, NO
2022-05-21	Hässleholm	15+25	Gunnar Nyman, DK
2022-07-30	Karlstad	23+41	Roland Fors, SV
2023-05-27	Österbybruk	25+22	Anneli Sutela, FIN
2023-08-27	Backamo	8+13	Maija Heinilä, NO
2024-06-02	Morokulien	26+53	Ashley Reed, AUS
2024-08-24	Gränna	19+22	Nina Holm, NO